

Sosyal sınıflar bölümünde genel olarak modern toplumun sınıf karakteristiği yanında. Özellikle türkiyenin sınıf karakteristiğini araştırıyoruz.

A) SOSYAL SINIFLAR-SINIFLAR DOĞUŞU-SOSYALİZM

Fransızca "parti" sözcüğü, türkçe "Bölük" acemce "Parça" arapça "Kısım" anlamına gelir... Bir toplumda partiler var demek, o toplumun insanları bir sıra bölüklere, kısımlara, parçalara ayrılmışlar demektir. Toplumların en belirli parti-Bölümükleri **SOSYAL SINIFLARDIR**

SINIF Nedir? Das Kapital' in üçüncü tomunun son sahifesi sınıfın ne olduğunu araştırırken yarım kalmış bir cümle ile biter. Belli ki Karl Marx sınıfın dilediği gibi güçlü bir tanımlanmasını en gelişkin biçimiyle yapmak isterken bunu türlümeden ölmüştür. Engels de arakadaşının bıraktığı gibi vermeyi uygun bulmuştur. Büyük ustaların böyle bıraktıkları konuyu sonra gelenler didaktik kaçınılmazlıklarla yani öğretici pratiğe uyararak bütünlemeye çalışmışlar.

Ancak sosyal sınıfların var oluşlarında, doğuşları de tarihcil maddeciliğin ne bir icadı ne bir keşfidir. Hegel "HUKUK FELSEFESİNİN ANA ÇİZGİLERİ" eserine yazdığı girişte ısrarla bir noktayı belirtir. Ona göre her tarif (tanımlama) yüzeyde kalan bir bilim çerçevesidir. Olayların tam anlaşılması tanımlamalarla olmaz. Sosyal bir olay demek Sınıflar da tarif edilmekten çok, tarif edilmeden önce, **TARİHCİL BİR GELİŞİM KAÇINILMAZLIĞI VE GERÇEKLİĞİ** kazanmış gerçekliklerdendir.

Bu gün **SOSYAL SINIF** konusu ele alınırken, o büyük diyalektik hakikatı yani şaşmaz gerçeklik anlayışını göz önünde tutmak gerekir. Sınıf gerçekliği her ülkedeki gelişim gidişi sırasında az çok değişikliklere uğrar. Bu yüzden bir an için yapılmış sosyal sınıf tanımlaması ister istemez az çok yüzeyde kalabilir. Donmuş ve ezberle formüllerle sınıflandırılabilir. Onun için sosyal sınıf ilişkilerinin bir takım transandantal kategoriler gibi fosilleştirmemeli. Her toplumun yaşayan tarihcil kaçınılmazlığı içindeki bütün gerçekliği ile izlemelidir.

Bu anlayışla modern toplama bakınca ne görürüz?

SOSYAL SINIF dedikmi ilkin modern ekonomi temelini ve onu belirlediren egemen üretim yordamını göz önüne getiriyoruz. Her toplumun sosyal sınıfları her şeyden önce, o toplumun "EGEMEN EKONOMİ" ilişkilerine **DOLAYSIZCA** yani birinci **KERTEDE** görevli bulunan insan kümeleridir.

"EGEMEN EKONOMİ" der demez şunu anlıyoruz: Demek her toplumda başkaca "EGEMEN OLMAYAN EKONOMİ VE ÜRETİM" biçimleri de vardır. Modern burjuva toplumunda egemen üretim biçimi **KAPİTALİST ÜRETİM** yordamıdır. Kapitalist toplumun sosyal sınıfları ancak **KAPİTALİST ÜRETİM YORDAMI** içinde **DOLAYSIZCA** yani birinci kerte de görevli bulunan insanların kümeleşmeleridir. Ve ancak o kümelerin ilişkileri modern toplum sınıfları bakımından düşünce ve davranış konusu edilebilirler.

Bir üretim yordamı üzerinde **DOLAYSIZCA** görevli bulunan sosyal sınıflar başlıca iki karakterle birbirlerinden ayırdedilirler.

1- O sınıfların durumları başka başkadır.

2- O Sınıfların çıkarları başka başkadır.

Modern toplumda işveren sınıflarının durumu üst ve **GÜDÜCÜ** sınıf, işçi sınıfının durumu **ALT** ve **GÜDÜLEN** sınıf olmaktır. gene modern toplumda İşveren sınıfının çıkarı elinden geldiği kadar çok artı **DEĞER** koparmak yani **SÖMÜRMEK**, işçi sınıfının çıkarı ise elinden geldiği kadar az **ARTI DEĞER** koparttırmak, yani **SÖMÜRÜLMEMEK** tir.

Bu tanımlamaya göre modern **XX** toplumun başlıca **SOSYAL SINIFLARI** işveren **X** ve işçi sınıflarıdır. İşveren sınıfı üstte **SÖMÜRÜCÜ**, işçi sınıfı attı **SÖMÜRÜLEN** sınıflar oldukları için bu durumları ve çıkarları bakımındaniki zıt kutup olmuşlardır. Sonsuz gibi görünen önüne geçilmez bir savaş içinde bulunurlar. Buna **SINIFLAR SAVAŞI** yahut **SINIFLAR GÜNEŞİ** yahut **SINIFLAR DOĞUŞU** adları verilir.

Sınıflar doğuşu denilen gerçekliği şu veya bu insanın dileği yahut kapris yaratmaz. **KAPİTALİST** düzenin ta kendisi sınıflar savaşını gerektirir.

Mesele böyle konulunca **SINIFLAR SAVAŞINI** doğru bulmayanlar yahut istemeyenler varsa, o gibi kimseler ne dediklerine biraz dikkat etmelidirler. Onlar zerrece sözünün eri işler, sınıflar doğuşunu yanlış veya kötü sayarken belki farkına varmayarak her şeyden önce **KAPİTALİZMİ** doğru bulmuyorlar ve istemiyorlar demek tir.

Onun için sosyal sınıfların varlığını herkesten önce burjuva düşünürleri görmüşler ve yazmışlardır. Tarihin (Medeniyet tarihinin) bir sınıflar savaşı tarihi olduğunu Marx ve Engels ten çok önceleri gerçekçi burjuva düşünürleri anlamışlar ve anlatmışlardır.

Öyle ise sosyal sınıfların varlığını, çelişmelerini bir sosyalist icadı saymak ve sırf sosyalistlere mal etmek, en kalpazanca bir ne dediğini bilmemek olur. Bir yanda kapitalizm (Özel teşebbüs) savunulurken öte yandan sınıfları ve sınıflar savaşını inkar etmek ne demektir. ~~Kapitalizm demek xxxxxxxx~~ Bu inkarı yapan cahil kişi ise ne dediğini bilmiyordur, ne dediğini bilenler inkara hatta yasaklamalara kalkıyorlarsa, yaptıkları iki yüzlüce bir sahtekarlıktır. Çünkü özel teşebbüs demek KAPİTALİZM demektir. Kapitalizm demek üstte sömürücü işveren sınıfı, allta sömürülen işçi sınıfı ile bir üretim yapıyor demektir. Kapitalizm bu üretim ilişkilerinin temelini üzerine kurulmuş bir sosyal düzendir. Bu sosyal düzeni kuranlar şu veya bu insanlar, şu veya bu sınıflar değil, tarihcil gelişimdir. En basit gerçekçi insan dürüstlüğü kapitalizmin birbirine zıt İŞVEREN-İŞÇİ sınıflarına dayandığına, bu sınıflar arası çelişkinin ister istemez ardı arkası kesilmeyen çatışmalarla dolu olduğunu görmezlikten gelemez.

Sınıflar güreşini örtbas etmeye, yani varken yok saymaya, yahut yasak etmeye kalkışmak nedir? Sınıflar güreşini insan bilincinden uzak tutmaktır. İnsan sınıfları arasındaki güreşi HAYVANLAR arasındaki orman kanunlarıyla gütmeye girişmektir.

Tersine, modern toplumda özel teşebbüsünün egemen olduğu kapitalist üretim yordamı yüzünden doğmuş SINIFLAR DÖĞÜŞÜNÜ insanların bilincine çıkarmak insanlar arasındaki bir sürü hayvanca tepişmeleri, İNSANCA yapmak ölçülerini getirir. Buna SOSYALİZM denir.

Sosyalizm, 7 bin yıldır süregelen ve 6500 yıl, boyuna doğarak sonra batmış medeniyetlerin örneğinden ders almıştır. İnsanlar arasındaki HAYVANCA SAVAŞI insana yarar BİLİNCE çıkarmıştır. Sınıflar savaşını medeniyet kazançlarına ve toplum yaşantısına en az zarar verecek biçimlerde insanca dövüğe çevirmiştir. Sosyalizm insan topluluğu içinde en son kalıntılarıyla HAYVANLIĞI kaldırmaktadır. O bakımdan sosyalizm düşmanlığı insanlık düşmanlığıdır. Sosyalizmi bile bile istememek kapitalizmin bu günkü durumuyla toplumda HAYVANLIĞI sürdürmektir.

B) SOSYAL TABAKALARDAN KÜÇÜK BURJUVAZİ

Modern toplumda işveren ve işçi adlı başlıca ve birinci kereden gelen SOSYAL SINIFLAR dan başka PARTİLER (bölük, kısım, parça,) lar yok mudur? Vardır. Hem de pek çoktur. Bu ikinci kereden gelen bölük bölük insan kümeleri iki türlü olurlar.

1-Ya her başlıca birincil sosyal sınıfın kendi içinde bulunan bölüklerdir.

2-Yahut bütün başlıca sosyal sınıfların dışındaki bölüklerdir.

1-BİRİNCİL sosyal sınıfların içlerinde bulunan ikinci insan bölüklerine bizde daha çok zümre adı veriliyor. İşveren sınıfı içinde sanayiciler, ziraatçılar, Bankacılar, tüccarlar ve ilh. gibi bölüklere işveren sınıfının başka başka ~~bölükleri~~ ZÜMRELERİ denir.

Bu zümreler arasındaki hiyerarşi (rütbeler Zinciri) çağa göre değişebilir.

19. yüzyıl sonuna değinkapitalizmin birincil işveren zümreleri sanayici ve ziraatçı girişkinlerdir. Bankacılar, tüccarlar ve ilh. kapitalist zümreleri İKİNCİL gelirler. 20. yüzyılda bu hiyerarşi tersine döndü. Bankacılar birincil zümre oldular. Öteki zümrelerin en kol damarlarını kendilerine uydulaştırdılar.

İşçi sınıfı içinde tarım işçileri (Irgatlar) kaba işçiler (Üretime alışmamış kara işçileri) orta işçiler, uzman işçiler, ve ilh. gibi bölüklere işçi sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

19. yüzyılda işçi sınıfı zümreleri az çok akılcıl bir dengencilikle farklı idiler. 20. yüzyıl ile birlikte, işçi sınıfı içinde burjuvazimin desteklediği aristokratlaştırdığı işçi küçük burjuvaları sendika gibi işçi teşkilatlarını TEKELLERİNE geçirdiler. Tıpkı kapitalist sınıfı içindeki bütün bütün zümreleri ki bir finans kapitalist zümresi nasıl baskı altında tutup sömürüyorsa, öylece aristokrat ve sendika gansteri işçi açık gözleri geri kalan bütün işçi zümrelerini baskı altında tutuyor ve sömürüyorlar. Yukarıda kapitalist sınıfın da azıtan ~~tekel~~ tekelcilik böylelikle aşağıda işçi sınıfı içinde almış yürümüş olur.

2-BİRİNCİL sosyal sınıfların dışlarında bulunan İKİNCİL insan bölüklerine bizde

daha çok tabaka adı veriliyor. Çünkü bunlar birincil sosyal sınıflardan çok daha heterojen (Gayri mütecanis) altlı üstlü bir hayli durum ve çıkar farkları

gösteren basamaklaşmalara uğramışlar. Onun için bu sosyal kümelere, onları sosyal sınıflardan ayırmak üzere SOSYAL TABAKALAR denmelidir.

Sosyal tabakaların hepsi de ilkin MODERN ÜRETİM YORDAMI İLE DOĞRUDAN DOĞRU-YA ilişkili olmayan kümelerdir. Normal sayılabilecek fakat yalnızca soyut kavram olarak anlaşılan, sırf İŞVEREN-İŞÇİ sınıflarından ibaret tam verimli bir kapitalizm için sosyal tabakalar EKONOMİK gerekleri ve zaruretleri yoktur.

İyi organize edilmiş, mantık sonuçlu akılcıl (rasyonel) veya fikircil (İdeal diyebileceğimiz bir kapitalizm için SOSYAL TABAKALAR kaçınılmaz bir gerçeklik ol-
mayabilirlerdi. Daha doğrusu kapitalist toplumda bir an için SOSYAL TABAKALAR yok oluverseydiler, kapitalist toplumun genel ve soyut EKONOMİK düzeni daha verimli ve ilerici olarak büsbütün rahatlıkla işleyebilir ve çok çabuk gelişebilir di.

Ne varki her kapitalist toplumun EKONOMİK zaruretleri dışında TARİHCİL VE POLİTİK bir çok kaçınılmazlıkları daha vardır. Kapitalist üretim yordamı için ikincil sayılabilecek o tarih ve siyaset zaruretleri her ülkede bir sürü sosyal tabakaların basamak basamak açılıp saçılmasını gerektirmiştir.

Onun için birincil sosyal sınıflar dışında kalan SOSYAL TABAKALARI bölümlendir-
mek her ülkenin özel tarih, ekonomi, politika şartlarına göre ayrılıklar ve güç-
lükler gösterir. Politika kargaşalıklarının sebebi sosyal tabakalarla sosyal sınıfları birbirine karıştırmaktan ve sosyal tabakaları da ayrıca birbirleriyle karıştırmaktan ileri gelir.

Sosyal tabakalar deyince ilkin iki grup göz önüne getirilir.

a) GEÇMİŞ TARİHİN YADİGARİ OLAN SOSYAL TABAKALAR: Geçmiş çağların üretim yordam-
ları kapitalizm şartları içinde sürünüp gittiği için ayakta dururlar. Bunların en
en ünlüleri büyük KÖYLÜ TABAKALARI ile ESNAF tabakalarıdır. Kapitalizm kendi ka-
nununa uyup gereği gibi gelişseydi, bu iki büyük tabaka yer yüzünden silinebilir
di.

b) MODERN GÜDÜMÜN YADİGARİ OLAN SOSYAL TABAKALAR: Bunların en göze çarpanları
ÜST TABAKALAR ile AYDINLARDIR dır. Bu tabakaların üretimle ilişkileri dolaylı
yoldan İDARE - SİYASET güdümü için olur.

Kapitalistler siyasi iktidarı ele geçirmeden önce gerçekten girişkin kişi-
lerdi, o girişkinlikleriyle üretimdeki görevlerine elverişli kalsaydılar adı ge-
çen iki tabaka insana hacet kalmayabilirdi.

Ancak ne kapitalizm ideal gelişimini başarabilmiş nede kapitalistler üretimde
gözetim ve bilgi görevlerini ciddiye almışlardır.

(a) ve (b) tabakalı insan kümeleri arasında TERSİNE ORANTILI bir gelişim
olmuştur. Kapitalizm ilerledikçe TARİH YADİGARİ olan köylüler ve esnaflar boyuna
azalmaktadır. Buna karşılık işveren sınıfı hazır yiyciliğe dökülüp gözetim ve
bilgi görevini aksattıkça sosyal sömürü dengesini koruyabilmek için MODERN GÜ-
DÜMÜN yadigarı olan gözeticileri ve aydın adlı modern kapıkçıları boyuna art-
tırılmıştır ve arttırmaktadır.

Egemen sosyal sınıf her gün biraz daha sayıca azaldığını görüyor. Güdüm gör-
revinden ve bilgi yetkisinden her gün daha çok uzak düştüğünü görüyor. Hele 20.
yüzyılın finans kapitalizm çağında, kapitalist sınıfı büsbütün gereksiz
bir asalak olduğunu kavriyor. Bu kendi kendine yok oluşu bir VARLIK gibi göster-
mek ihtiyacını duyuyor.

O zaman kapitalist sınıfı gittikçe daha çok sayıda gelişen teknik incelikler
yalnız bilim içinde uzmanlaştırdığı elamanlara bırakıyor. Tekniği anlamak tekeli
ne sahip olan bu uzmanlar, (Akılcıl) sistem (Rasyonalizm), taylorizm, zincir
usulü ve ilh. ile verimi arttırma yoluna işçileri kurban ediyorlar. İşçiler üre-
tim içinde bir küçük çivi kadar önemsiz duruma sokuluyorlar.

Bu üretim ilişkileri ortasında işçi artık makinanın hizmetkârı olmuş oto-
mat bir bostan korkuluğudur. Otomatların daha çok yıpranarak verim sağlamaları
için gözeticileri ve uzmanları arttırmak gerekir. Gözeticilerle uzmanların çıkar-
ları artık değer sömürüsünü arttırmakta toplanır. Durumları işçi sınıfının kılın
kıpırdatamaz hale getirmekte toplanır. Düşünce, duygu ve davranışlarında bunaltı-
lmış işçi sınıfına karşı, aristokrat işçi ile uzman aydın kendisini o çıkar ve
durum bakımından kapitaliste paralel sayar.

Buraya kadar gerek tarihin geçmişinden, gerekse güdümün geleceğinden doğmuş
sosyal tabakaları başlıkları içinde bulduk. Bu sosyal tabakaların bir de ortak
yanları vardır. Hepside KÜÇÜK MÜLK SAHİBİ TUTUMUNDADIRLAR. (Küçük kişi mülkiyeti)

Esnafı ve köylüyü verimsiz küçük üretim cenderesinde kısır çabalarla boğuyor. Aynı küçük özel mülkiyet, aydını ve gözeticiyi haksız ~~yere~~ sömürüye bekçi köpeği yaparak insan haysiyetine aykırı vicdan işkencesi ile yozlaştırıyor.

Ne varki bu zavallı sosyal tabakalar sırf o küçük mülkiyetlerinin kölesi oldukları için, durumlarını bilince çıkarmakta güçlük çektiler. Egemen sınıfların muazzam özel mülkiyeti toplum içinde har vurup harman savurur.

Üretimin sosyalleşmesiyle taban tabana zıt üst yapı engelleri çıkarır, verimi baltalar, toplumun gelişmesini baltalar. Yapma işsizliği ve izafi yoksulluğu (Üst sınıfların zenginliği ile her gün biraz daha ağırca zıtlaşan alt sınıfların züğürtlüğü) arttırır. Bununla birlikte, küçük mülk sahipleri, zaman o toplumu batıracak hale gelmiş büyük özel mülkiyeti körü körüne savunmak felaketinden bir türlü kurtaramazlar.

Onun için geçmiş tarihin yadigarı ve modern güdümün yadigarı olan sosyal tabakaların topuna birden (KÜÇÜK BURJUVA) tabakaları denmektedir. Küçük burjuva tabakaları, KÜÇÜK oldukları için maddece ve manaca ezilip sömürüldüklerine göre, İŞÇİ SINIFINA yakındırlar. Aynı tabakaları BURJUVA sınıfına yani ÖZEL MÜLKİYET denilen ismi var cismi yok tabu ile çarpılmış buldukları için İŞVEREN sınıfının zafer arabasına bağlı kalırlar. Bir yandan bağımsız hiç bir düşünce ve davranışa sahip olamazlar. En saçma uyduruklara inanır ve aldanırlar. Öte yandan anarşîye de dek (BAĞIMSIZ) görünmek kara sevdasından kurtulamazlar. Hiç bir kollektif aksiyonu ölüm dirim ölçüsünde benimseyen küçük burjuvalar, kendisini beğenmiş ukalalık illeti ile inmeli olurlar.

C)MODERN BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ SINIFI:

Bu gün yeryüzünde modern olmayan toplum kalmamıştır. Modern demek KAPİTALİST demektir. Sosyalist olmayan kesimde en akla gelmedik sosyal ilişkileri bulunan MODERN toplum örnekleri çeşit çeşit KAPİTALİST ÜLKE tipleri vardır. Bunların hepsinin en klasik biçimleri avrupada görülür. Oradaki klasik sosyal sınıf ilişkilerini basitleştirmek olağandır.

GEÇMİŞ TARİHİN YADIGARI olağan sosyal bölümler içinde ikisini biliyoruz

1- Köylüler ve esnaflar: Toplumun duzahu (Cehennemın en kaynar yeri) içine atılmışlardır.

2- Aydın küçük burjuvalar: Toplumun arafatında(Alt tabakaların cehennemi ile üst sınıflar cenneti arasında) kalmışlardır.

Geçmiş tarihin modern topluma yadigar bıraktığı yukarıki alt tabakalardan başka, iki de üst sosyal sınıf vardır.

1- Modern üretimle dolaysız değil, DOLAYLI yoldan ilgili olan sosyal kümeye BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ SINIFI denir.

2-Modern üretimle hiç ilgisi bulunmayan kümeye antika tefeci-BEZİRGAN SINIFI denir. Adı geçen dört büyük kalabalık sosyal kümelerin hepsinde geçmiş tarihten modern topluma aktarılmış armağanlardır. Bunların hepsi içinde ,tıpkı içinde KÜÇÜK BURJUVA tabakaları içinde olduğu gibi bir takım basamaklaşmalar vardır.

Küçük burjuva tabakalarının esnaf ve köylü gibilerine antika toplum kümeleri, aydın küçük burjuvalara da modern toplum kümelerinden birer adını yakıştırmak mümkün oldu. Tıpkı onun orta çağ ~~armaganı~~ armağanı o iki üst sınıf içinden büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfına (Modern) tefeci - bezirgan sınıfına (Antika) adı verilebilir. Çünkü bunlardan tefeci-bezirgan sınıfı gibi, köylü ve esnaf tabakaları da düpedüz ve doğrudan doğruya antika çağın üretim, toplum, kültür ve ilh. ilişkilerini yaşarlar. Beride aydın küçük burjuvalarla büyük toprak ve mülk sahiplerisınıfı, belirli nedenlerle, gerek en ileri ülkelerde, gerekse en geri ülkelerde, üretimi toplum, kültür, ve ilh. ilişkileri bakımından sanki (modern) toplumun birer bölümü olmuşlardır. Onun için bu sonunculara KAPİTALİST toplumun vazgeçilmez bölümleri ile bakılabilir.

Burada ilkin birinci tarih armağanı, olan ve modern üretimde DOLAYLICA ilgili bulunan sosyal tabakaları ele alalım.

Modern büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı en klasik biçimiyle İngilterede doğdu. Bunlara TÜCCARLAŞMIŞ LORDLAR denildi. Tüccarlaşmış ağa kılığında modern topluma mal olan büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı İşveren sınıfı ile içli dışlı işbirliği yapar. Mülkiyetinde tuttuğu toprağı işveren kapitalist çiftçilere kiralayıp irat alır. VE iratçılığını gerek köyde, gerek şehirde kapitalizmin geliştiği ölçüde artan RANT (İrat) biçiminde sağlar. Bu sınıfa batı kapitalizm döneminde en geçer adıyla (PROPRİETARIA FONCIERE- büyük arazi sahipleri ve emlak sahipleri)

ri) de denir.

Onun için Marx kapitalis toplumunda bir değil iki hakim sınıf sayar. 1-İşveren sınıfı (Burjuvazi) 2-Büyük toprak ve mülk sahipleri.... Böylece modern toplumda ~~K~~ Marksizm, gelirlerine göre üç sınıf ayırmış olur.

1-İŞVEREN SINIFI - kar alan sınıftır.

2-Büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı -Rant-İrat alan sınıftır.

3-İŞÇİ SINIFI -gündelik, ücret alan sınıftır.

Marksın modern sosyal sınıfları böyle üçe bölüşü sebepsiz değildir. Her üç sınıfta modern üretimin sağladığı milli gelirden kendi payına düşenbölümünü alarak yaşar. İşveren sınıfı kârla, büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı İRAT'LA İŞÇİ sınıfı gündelikle yaşar. Ve bu üç gelirin ortak kaynağı işçi sınıfının ürettirilen DEĞERDİR?

Antika medeniyetlerde tefeci bezirgan ilişkileri egemendir. Bu ilişkiler zamanla para babalarının toprak satın almasıyla BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHIPLERİ sınıfı hane gelmelerini kaçınılmaz kılar. O zaman büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı çağlarının tarihcil etkileri ve itkileriyle derebeğileşmiş üst sınıf durumuna düşerler.

Üst derebeyi sınıfı karşısında geri kalan bütün toplum yığınları - Köylüler, Ebnaf, aydınlar, burjuvalar bir tek TERESATA (üçüncül tabaka) adını alır. Birinci tabakaya dünya derebeyleri, ikinci tabakaya din derebeyleri olunca tierseta denilen yığında bütünüyle bir alt sosyal sınıf karakterini taşır.

Batıda kapitalist sınıfı, bütün tiersetayı ardına takarak, Büyük modern SOSYAL ihtilali başardı.

Sosyal ihtilal (Toplumsal devrim) bir sonuçtu. Bu devrim başlamadan yüzyıllar öncesi toplumun üretim temelinde derebeleşmiş üst sınıfı sakıntıya kaptıran bir gelişme başladı. Hele İngilterede barbarlık gelenek ve göreneklerini en az yitirmiş bir toplum vardı. Bu toplum içinde derebeleşmiş büyük toprak ve mülk beyleri ve ağaları sınıfı, daha akıcı, oynak ve yeni kalıplara kolayca girmeye eğin bunuyordu. Onun için İngiliz şayak sanaayidünya pazarını açarak Büyük Britanya adalarında o zamana kadar görülmemiş hızlı bir gelişim başarınca, İngiliz lordları da değişmeye başladılar. Kapladıkları ekin tarlalarını, otlaklar durumuna soktular. Büyük sürüleri bu otlaklarda yetiştirdiler. Şayak endüstrisine hammadde sağladılar. O zaman Toman Morus'un deyimiyle ingiliz toprakları üzerinde KOYUNLAR İNSANLARI YEDİ. Yalnız bununla da kalmadı. Küçük çiftçilerin tarlaları lordların (Türkiyede miri topraklara tapu çıkarıp sahip çıkan eşraf ve ayan gibi) binbir oyunla ağa topraklarına katıldı.

Bu ekonomik gelişim İngilterede çarçabuk büyüyen alt İŞVEREN sınıfı ile antika çağların yadigarı büyük toprak ve mülk sahipleri üst sınıfı arasında bir çeşit çıkar birliği, işbirliği, durum birliği ve tutum birliği yarattı. Bu az çok diyalektik, yani zıtlıkları bir arada toplayan gelişimin en parlak POLİTİKA örneğini: Liberaller ile Muhafazakarlar arasındaki cilveleşme verdi. Sözde demokratik parlamento kapalı kutusu içinde iktidar bu iki sınıf arasında inip çıkan bir tahtaravalli oyunana döndürüldü.

Yüzlerce yıl süren parlamento oyunu bu gün liberallerin yerini tutan İŞÇİ SINIFI partisi ile liberallerle kaynaşmış eski muhafazakar partisi arasında sürüp gidiyor.

Burjuvazi ile derebeylik arasında ekonomik, sosyal ve politik çelişme, çekişme eskiden ANTİKA BİR SOSYAL SINIF olan batı derebeylerini (İngiltere lordları, Fransada aristokratları) yavaş yavaş yonttu. Kendileri bile farkına varmadan, vaktiyle ayak takımı sayılan (DONSUZ) sonkülot burjuvalar, bir zaman ihtilalle devirdikleri derebeylere yaklaştırdı. O andan itibaren büyük toprak ve mülk sahipleri de, modern toplumun kapitalist sınıfı gibi, egemen bir sınıf haline geldi. Örneğin İngilterede DEREBEYİ LORDLAR zamanla yün üretmenliğine ve tüccarlığına gönül vererek BURJUVA LORDLARI OLDULAR.

İşveren sınıfı devrimci kaldığı günlerde az çok bir çeşit burjuvalaşmış bulunan büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı ile çok ilginç ilişkiler sağladı. BÜYÜK FRANSIZ İHTİLALİ denilen şey fransada resmen başarı kazanırken, sonradan ihaneti görülüp asılacak olan Kralın isten istemez katlandığı bir şel oldu. Görünüşte sosyal devrime kral zoraki patronluk etti. Anadolu türküsüne "Hem giderim, hem ağlarım" diyen gelin gibi, rağmen, krallık diksintilerine ve isyanlarına rağmen ansızın işveren sınıfının yürüngesine oturdu.

Bu akıl almaz çelişkinin nedeni açıktı. Krallığın temel direkleri sayılanlar dünyacı derebeyleridi. Dünyacı derebeyler kralın topladığı Etejener oda (genel tabakalar meclisinde) birden burjuvalarla birlik oluverdi. "Elma oyunu" (jödöpom) salonunda kral sözcüsü mebusları dışarı atmak istediği zaman "BİZİ RADAN ANCAK SÜNGÜ KUVVETİ ÇIKARIR" çığlığını DANTON atmıştı. Danton hem millet BU meclisinde ~~kraxxx~~ kralın casusu idi hem de kralı sehpaye götüren kararlara karşı koymamış dünyacı derebeyler sınıfındandı. Fransız aristokrasisi neden bu oyunu destekledi? İşveren sınıfı gelişen üretimdeki başarısından güç almış pratik kurnazlardandı. Dünyacı derebeylerini kendi safına çekmek için, dincil derebeyleri yani kilisenin geniş topraklarını onlara yem gibi göstermişti. Fransız kapitalist ihtilalinin düşünce doruklarına aristokrat salonlarının ve yuvalarının barınak yapılması bundan ~~n~~ ileri gelmişti. Burjuvazi iktidara gelinceye kadar aristokrasiye göz kırpmıştı.

İşveren sınıfı iktidara gelir gelmez karşısında en az kendisi kadar MODERN olan bir sosyal sınıf buldu. Bu sınıf bütün fransız ihtilalinin motoru olan ve tüm halk yığınlarının en başında gelen İŞÇİ SINIFI idi. İşçi sınıfı açık bir zıt kutup olarak işveren sınıfının karşısına çıktı. Bu yüzden toplumda işveren iktidarının kökleri sallandı. Bunu sezen işveren sınıfı kendisine halk dışında halka karşı omuzdaşlar aradı.

İşveren ve toprak sahipleri (Ağaları) arasındaki bu danışıklı döğüş yüzyıllar boyu batı medeniyetinin (PARLAMENTERİZM) havasını yarattı. Gerek ekonomi gerek toplum ilişkilerinde olduğu gibi, politika çatısında da kopmuş kopacak bütün kıvılcık kıyametler şu nedene bağlandı: İşveren sınıfı bir yanda kendi iktidarını işçi sınıfına karşı korumak için büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı ile uzlaştı. Öte yandan büyük toprak ve mülk sahiplerine elini verince kolunu da alamadığını gördü. Ve bu ürküntüyle yeniden halka başvurarak kanlı sıçramalar ve zigzaklar yaptı.

Bu mekanizma yüzünden modern kapitalist toplumun tepesinde her şeye ~~krax~~ ~~nen~~ egemen bir değil iki sosyal sınıf türedi:

1-İşveren sınıfı

2-Büyük toprak ve Mülk sahipleri sınıfı

Böylece Antika tarihin DEREBEYİ SINIFI, tepesi taklak getirilerek o çağdan modern topluma yadigar kalmış BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ SINIFI biçimine girdi. Ekonomik, sosyal, ve politik biçim değiştirmelerine uğradı. Ama bir KADİM SOSYAL TABAKA olarak kendi ölümü ile başbaşa bırakılmadı. İşveren sınıfının sömürdüğü artı değerden rant çekerek pay aldı.

Modern üretimde hiç bir rolü olmayan (Örneğin kapitalist gibi girişimlik göstermeyen) Büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı, sırf kapitalizme destek olduğu için ortada kaldı. Ne topluma ne ekonomiye hiç bir görevle bağlı olmadığı halde, kapitalizmin ayakta durmasını sağlayarak, İşveren sınıfı ve parlamentolarda yalancı pehlivan güreşleri yaparak kılıcının hakkı olan iratını çekti. Toplum o iratın üretime yatırılması ile sağlanabilecek bir gelişimden yoksun bırakıldı. Kapitalizmden fazla gerici ve teknik engel bir sistem haline geldi.

20. nci yüzyıl ile birlikte kapitalizm tersine döndü. SERBEST REKABETÇİ sermaye, şirketlerin TEKELÇİ sermayesi kılığına girdi. Bu tekelci sermaye kendi ülkesinin pazarında bile artık bütün işveren ZÜMRELERİ ile ortaklaşa sömürü yapmakla yetinmedi. Yalnız işveren sınıfının ve büyük toprak ve mülk ~~krax~~ sahiplerinin sınıfının içlerinden en kodoman zümrelerini seçti. Ekonomik, sosyal ve politik tekelciliği son haddine vardırıarak o zümreleri birbirine ~~kraxkrax~~ kaynaştırdı. İşveren ve büyük toprak ve mülk sahipleri sınıflar içindeki "EN KODOMAN- EN GERİCİ- EN TUTUCU- EN TEKELÇİ- EN KOZMOPOLİT" zümreleri banka kubbeleri altında birbirine karıştırarak bu günkü FİNANS KAPİTAL zümresini yarattı.

Onun için bu günkü kapitalist toplumun bütün sınıf ilişkileri 19. yüzyıldaki yapısını değiştirdi. 19. yüzyıldaki serbest rekabetle birbirine çatan işveren sınıfı- birde büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfı vardı. Bu gün öyle sınıfları keskince belirtili iki egemen sınıf aramak boşuna olur. Emperyalizm çağında bir tek ülkenin bile EGEMEN SOSYAL SINIF adını almaya elverişli bir sınıfı kalmamıştır. Evren ölçüsünde biricik dünya ekonomisi ve dünya pazarı biçimlenmiştir. Onun gibi ve ona paralel olarak bütün ülkelerin egemen zümrelerini kendi kozmopolit bağları içine almış, hepsini birbirine karıştırmıştır. ~~kraxkrax~~ Biricik EVREN FİNANS KAPİTALİ VARDIR. Bu evren finans kapitali bir sosyal sınıf olmaktan bile çıkmıştır.

İki sosyal sınıfın (yeni işveren sınıfı ile toprak sahipleri ve mülk sahipleri sınıfının) çeşitli zümreleri içinden seçilmiş EN KODOMANLARININ kurdukları bir, söz yerinde ise EVREN TARİKATI vardır. Bu finans kapital tarikatı emperyalizmin GİZLİ FAALİYETİ yapan suçlu ve kanun dışı diktasıdır. İşçi sınıfı içinde nasıl kaba işçi, uzman işçi, orta işçi vs. varsa işveren sınıfının da bir çok tabakalar vardır. O zümre ve tabakaların topu birden FİNANS KAPİTAL adlı "saman altından su yürüten" KURŞUNİ EFENDİ HAZRETLERİNİN her gün gizli açık sömürüsü vetürlü baskıları altında bulunur. 19. yüzyıldaki anlamıyla ekonomik, sosyal, ve politik alanlar da gerçekten egemen sayılabilecek ayrı bir işveren sınıfı gene ayrı bir BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ SINIFI kalmamıştır. Her iki sınıfın içinden evren bankacılığı ve şirketleriyle en iyi kaynaşabilmiş, bektası sırrından beter gizlilikte çalışan bir OLİGARŞİ her şeyin üstündedir. Bu finans kapital oligarşisi her zaman kaçak güreşir ve yakayı ele vermemek için yazılı olmayan zımmi anlaşmalarla içiçe girmiştir.

Bu şartlar altında büyük toprak ve mülk sahipleri dediğimiz insan kümesi, antik çağ yadigarı olduğu için, bir sosyal tabakamıdır? Yoksa modern üretimde dolaylıca ilgili olarak İRAT aldığına göre, SOSYAL SINIF mıdır?

Bu soruya şimdi artık pek yer kalmamıştır. Her ülkenin büyük toprak ve mülk sahipleri tabakaları içinden en hin oğlu hin olan kodoman toprak beyleri, evren bankacılığının gizli casus ve haydut şebekeleri içine katılmışlardır.

Böyle bir uluslararası çetenin, yeryüzünde şu veya bu ülkede aynı bir sınıf veya tabaka üzerinde oluşu üzerinde durmaya değmez. Finans kapital tüm dünyayı ahtopot gibi kollarıyla sarmıştır. Onun yabancı kumpasmare ve dalaverelere yataklık eden her memleketteki birer avuç omuzdaşları: OLİGARŞİDİR. (Azlığın egemen güdücülüğüdür) Büyük toprak ve mülk sahipleri sınıfından finans kapital oligarşisine katılmayanlar, işveren sınıfı içinde tekelci olmayan kapitalistlere verile adla VAHŞİ denilebilir. Tıpkı vahşi kapitalist ler gibi(vahşi) toprak ağalarında finans kapitalin sömürüp alet olarak kullandığı alt tabakalar durumuna düşmekten kolay kolay kurtulamazlar.

D- ANTIKA TEFECİ-BEZİRGAN TABAKALARI:

İşaret etmiştik. Toplumda büyük toprak ve mülk sahipleri tabakasının üretime irat mekanizması ile bağlı bulunuşu yüzünden bir sosyal sınıf durumuna girememsi, ancak işveren sınıfı henüz girişkin SERBEST REKABETÇİ bulunduğu çağlar da mümkün olmuştur. Sapına kadar girişkin serbest rekabetçi olarak toplumu orta çağ geriliğinden almış, modern büyük sermaye ve ileri toplum biçimine doğru getirmiş olan işveren sınıfı bildiğimiz gibi yalnız BATI adıyla anılan dünya bölgesinde başarı sağlamıştır. Buradaki batı sözcüğü bukatılmamış KAPİTALİZMİ sözcüğünün tam coğrafya karşılığıdır.

Batıda kapitalizm prosper (refahlı, genlikli) bir ekonomi ve toplum biçimi geliştirdi. O sayede antika ve ortaçağın bütün tefeci-bezirgan ilişkilerini kökünden kazıyabildi. Ve bir daha dirilmeyecek bir biçimde egemen olmaktan deşirdi.

Kadim büyük toprak ve mülk sahipleri olan ağaları, beyleri, paşaları (Lordları, aristokratları, Jünkerleri) Bir daha geri dönmemesine burjuvalaştırabildi. Bu dinamizm bütün dünya ~~iki~~ ülkelerindeki işveren sınıfları tarafından aynı biçimde ve aynı biçimde aynı güçle başarılamadı.

Dünyanın üçte ikisi geri ülkelerdedir. Ne bakımdan geri? Kapitalizm bakımından.... Yoksa herkesin pek iyi bildiği bir hakikattir. Bu hakikatı hele ileri batılılar hergün yerin altından sayısız örnekler çıkarıp ispatlamaktadırlar. Doğu yahut geri adını verdiğimiz ülkeler: Batı veya ileri ülkelerden binlerce yıl önce medeniyeti kavuşmuşlardır. Doğunun batıdan geri kalışı antika medeniyete çok iler derecede ve çok erkenden girmiş olmasına bağlıdır. O yüzden barbar batı ulusları modern kapitalizm doğululardan önce ve kolayca girmişlerdir. Eski büyük medeniyetlerin insanları olan(Doğu)ulusları ise, kendilerini taşıtıran tefeci-bezirgan medeniyet ilişkileri dolayısıyla yerlerinde sayıp dona kalmışlardır.

O gelişimle Batı da kapitalizm (atı alıp üsküdarı geçti) (Doğu) adını verdiğini, bugün geri kalmış ülkeler damgasını ~~vedi~~ vurduğu yerli ve uluslar ~~arxxx~~ sağlamal inek sürüleri gibi sömürdü. Yüzyıllardan beri sürüp gelen kapitalist sömürüsü bütün dünyanın kapitalist olmayan eski medeniyetlerini ve eski kültürlerini acımak nedir, utanmak nedir bilmeksizin talan etti. Bu çapulculuk sayesinde batı kapitalizmin ana vatanları (Metropolleri) dışında kalmış bulunan dünya hiçbir zaman doğru dürüst (Namuslu) bir kapitahizme kavuşmadı. Gelişmeyip geri kaldı.

Kapitalist ülkelerinde kalmış ülkelerin türedi kapitalistleri, batı kapitalizminin 19'cu yüzyılda komprador'u, 20. ci yüzyılda doğrudan doğruya ORTAĞI oldu. Geri ülke kapit alistleri yabancı ~~ülke~~ sermayenin ajanı kalmaktan hiçbir zaman kurtulamadılar.

İş okadarla da bitmedi. Geri ülkede yabancı çıkarlara kul köle olmuş kiralak ve cılız bir işveren sınıfı, (kendisi muhta-cı himmet bir dede) idi. Kendi ülkesine sahip çıkamıyordu. Kendi toplumundaki sosyal sınıflara ve tabakalara karşı gereği gibi bağımsız bir düşünce ve davranış önderi olamıyordu.

Gerü ülkenin yeni türedi işveren sınıfı, her zaman katlandığı yabancı ajanlığı yüzünden, yabancı sermayenin istemediği bir işi kendi toprağında gerçekleştiremedi. Yabancı sermaye geri ülkelerde gübüz (Prospar) bir sanayi isteye- mezdi. Kendisine rakip yetiştiremezdi. Rakip olacak her kapitalist gelişimi tür- lü yollardan baltalayacaktı. Üstelik bu işin (Baltacılığı) nı yerli geri ülke bur- juvalarına yaptırdı. Sonuç olarak geri ülke ilâ kapitalist ileri ülke arasındaki mesafe her gün biraz daha açıldı. Batı kapitalizmi doğarken batıda gösterdiği ekonomik ve sosyal dinamizmi, geri ülkelerin işveren sınıfı gösteremedi. Kendisi (İşveren) değil, yabancı sermayenin (İşalan) bir çeşit taşoran durumuna geçti.

Böyle bir duruma gerekleri kendiliğinden ortaya çıktı. 19 cu yüzyılda beliren geri ülkedeki KOMRODOR burjuvazi, o ülkedeki tarihin yadigarı olan dere- beyi artığı tefeci-bezirgan sermaye ilâ bir milli sermaye gibi zıtlığa düşmedi. Batıda modern kapitalizm doğar doğmaz tefeci bezirgan sermayeyi yendi. Geri ülke- de modern bir ajan olan KOMRODOR burjuvazi, yerli tefeci-bezirgan sermaye ile yan yana yaşadı. Birkaç büyük ve kozmopolit şehirde yabancı sermayenin ajanlığını yapan komrodor burjuvazi, bir vücudun bağırsağında geçinen asalak ~~bir~~ solucanlar gibi, kendi ülkesinin toprağına ve insanına yabancı kaldı, yukardan baktı. Komrodor burjuvazi zeytin yağı gibi üste kaldı. Öteki derebeyi artığı tefeci-bezir- gan sınıfı su gibi altta kaldı.

Arada bir çok politik ve benzeri kargaşalıklar çıktı. Sosyal sınıf ve tabaka- lar arasında birçok karıştırmalar ve karışıklıklar çıktı. Bütün bunlara rağmen zeytinyağı ve su birbirine kaynaşmadı. O yüzden 19 cu yüzyıl komrodor burjuvazi milli bir güç olamadığı gibi, geri ülkelerin antika ve ortaçağlardan arta kalmış olan TEFEÇİ-BEZİRGAN VE DEREBEYLİK ne ortadan kaldırılabildi nede kendi yörüngesine oturtup değişikliğe uğratabildi. Örneğin İngiltere'de olduğu gibi, derebeyi artı- ğı tefeci-bezirganlar bir türlü (LORDLAŞTIRILAMADILAR). Komprador burjuvazinin böyle bir değişikliği yapacak gücü olmadığı gibi sosyal ve politik olanağıda yoktu.

Parlementerizm bilindiği gibi KAPİTALİST sınıfı ile BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SİMLERİ sınıfı arasında geçen pazarlık düzenidir. Bu düzende iki egemen sını- fın bütün zümreleri bir çeşit BORSACILIK yaparlar. Buna klasik adıyla BURJUVA DE- MOKRASİSİ denir.

Gerü ülkelerde hiçbir zaman öyle bir parlementerizm işleyemedi. Burjuva de- mokrasisini normal bir parlamento çerçevesi içinde iyi kötü pazarlıklara girişip uyusmakla büyük problemlere az çok çözümleri bulamadı. O nedenle ORANTILI (izafi de olsa kalkınmadı) m zlanamadı.

Yabancı sermaye batı kapitalizminin sömürsününün daha tutarlı bir ortam kılacak bir ortam yaratmak istiyordu. Bu nedenle geri ülkeyi de batılı usulleri: parlamentoculuğu hürriyetçiliği kanun devletçiliğini ve sosyal adaleçiliği da- yattı. Bütün bu tutumlar üstün körü taklit edilmedi değil. Ne varki batı taklitçi- likleri geri toplumu bütünü karmakarışık karnavala çevirdikten öteye geçmedi. Her yapılan değişiklik yabancı sermayenin daha iyi balık avlamasına yarıyan bulanık suları artırmakla kaldı. Bütün ihtilaller, intikaplar, reform'lar, islahat- lar, ünlü deyimi ile "bizbize benzeriz" deyiminde yozlaştı. Birtürlü özlenen batı- lılara benzenilemedi.

20. yüzyılın emperyalist evren savaşları ve evren krizleri keskinleşipte proleter ya devrimleri başarı kazanınca iş değişti. Batılı Finans-Kapital kendi topraklarında sosyal temellerin daraldığını gördü. Sömürgelerle geri kalmış ülke- leri, proleter ya ihtilallerinin yedek gücü (İhtiyat kuvveti) olan MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞLARI'na girşti. Bir yanda "Emiyet-i akvam" (uluslar derneği) yahut (birleşmeş m milletler) havasıyla, birinci evren savaşından sonra briyankolog paktları, ikincil evren savaşından sonra marşal, truman Doktrinleri ortaya çıktı. Bunlar emperyalist- ler arası nüfuz bölgelerini, evren ölçüsünde dünyayı bölüşme konularını ayarlama- ya çalıştı. Öte yandan geri ve sömürge ülkelerde yeni metodlara girişildi. Modası

Kurtuluşa inanmış yüzbinlerce insan bir gece yarısı baskını ile "KOMÜNİSTLER" damgası altında çoluk çocuk, karı kızan kılıçtan geçirildiler. Daha uyusal davranan liderler, uluslararası emperyalizmin açıkseçik ajanlarını sivritiler. Geri memleketi ekonomi ve kültür ağları içinde tutan şirketler geniş yığınları bunaltıp aldatmakta yerden göğe dek "hür" bırakıldılar. Halktan hiç kimsenin ne olduğuna bilmesine fırsat bırakılmadı. Gerçekten fakir halk gönü nüllüsü olan ülkücülere soluk aldirtmadı. Devletçiliğin muazzam kahredici kıyma Makineleri ÖZEL TEŞEBBÜŞÜLÜĞÜ serbestçe iktidara çıkarttı.

O zaman ne oldu? Ülkelerde antika tarihin sık sık yazdığı cilvelerden biri oldu. Bu bir çeşit tersine rönesans idi. Kapitalizm batıda Tefeci-bezirgan sınıfı kökünden kazımadıkça normal olarak doğmamıştı. Fakat geri ülkelerde kapitalizmin son çağı olan emperyalizm döneminde, tefeci bezirgan sınıfı kazanmak şöyle dursun bütün dişleri ve tırnakları ile kapitalizme ortak olmaya ve kapitalist iktidarı ayakta tutmaya kendini verdi. Bu bir, tarihin tersine akışıymıydı? Evet böyle tersine akıntılar ölüm çağına geçmiş düzenlerin anaforları içinde görülebilirdi. Kapitalizmin inkar edeceği tefeci bezirgan sınıfı 20. yüzyılda sanki kapitalizme inkara kalkışmış gibiydi. Ancak bu görünüştü. Dizginler görünmeyen örümcek ağları gibi uluslararası finans kapital nasıl tahririn mekanizmasının ve en büyük emperyalist iktidarların elinde idi. modern finans kapital nasıl tarihin çarklarını geri çevirmekte ve gericilik yapmakta eşsiz ise tıpkı öyle, antika tefeci-Bezirgan sınıfı da insan kazançlarını inkar etmekte ve gericilik yapmakta emperyalizmden aşağı kalmıyordu.

Böylelikle tencere yuvarlandı, kapağını buldu. Orta çağlardan hatta antika çağlardankaldığı bilinen kadim-tefeci-bezirgan sınıfı, modern çağın dünya ihtilalleri ve sosyalizm döneminde finans kapitale YEDEK UYDU ve İHTİYAT GUCÜ olarak geri ülkelerde iktidar mevkiini paylaştı. Bu yüzden tefeci-bezirgan sınıfı sanki bir modern sınıf imiş gibi geri ülkelerin ekonomisinde toplum ilişkilerinde, politikasında, kültüründe, ahlakında ağır basan söz sahibi bir sınıf kesildi.

Bu gün geri ülkelerin SOSYAL YAPISI denince yukarıda saydığımız sınıf ilişkileri gözümüz önünden ~~ayrılmaktadır~~ ayrılmamalıdır. Geri ülkelerin ekonomisi de sosyal üst katı da ancak o sınıf ilişkilerinin belirlendiği ve karşılıklı olarak biçim verdiği TEMEL VE ÜST YAPI düzeni içinde değerlendirilebilir